

DOMOVINA

Celjske in štajarske novice.

službene pragmatike in disciplinarnega reda za deželne uslužbenke; železniškega odseka glede zgradbe železnice Grobelno-Slatina do deželne meje ter glede nove železnice Gleisdorf-Pischelsdorf-Hartberg na Sred. Štajarskem. Baron Rokitsky predlaga posebne ukrepe za pokončanje gadov. — Seja se je otvorila šele ob 12. uri, ker poprej ni prišlo zadostno število poslancev. (Nekako dolgo spanje imajo ti „delavni“ deželni očetje!) Glede izsuševanja močvirnih zemljišč s takozvano drenažo poroča finančni odsek. V to svrhu se določi vsota do 21.900 K. Zveza kmetijskih podružnic prosi za ustanovitev deželne hipotečne banke. Se sprejme. Za vinarski odsek poroča grof Stürgkh, ki predlaga: 1. za brezobrestna posojila vinogradnikom se določi 160.000 K; 2. deželni odbor naj obrne vso pažnjo na pomnoženje požlahtnenih trti, naj se ustanovi v ta namen še ena velika deželna tršnica ter obrezovalnica; 3. z raznih deželnih zavodih potrebovano vino naj se vzame v prvi vrsti iz deželnih tršnic, v drugi vrsti pa od domačih vinogradnikov sploh; 4. za pridelovanje žlahtnih jabolk naj se skrbi. — Baron Rokitsky govori o pomožnem zakladu, kateri premore že danes 178.000 K. Ne more se navdušiti za to napravo namestnika Claryja, ker bo zanaprej država še bolj zapirala svoj mošnjiček za štajarske potrebe. — Nato se je prešlo k razpravi o proračunu, katera se je nadaljevala tudi celo večerno sejo. — Seja dne 23. julija. Posl. baron Störck utemeljuje svoj predlog, naj se ustanovi na Štajarskem podružnica nižjeavstrijske deželne zavarovalnice za življenje in rente. Baron Rokitsky utemeljuje svoj predlog glede kazenskega postopanja zoper mažarske priseljence. Grof Kottulinsky predlaga k deželnemu proračunu več izprememb, posebno glede pokritja pri manjkajajo. Po njegovem govoru je prišlo do ostrih kritik glede odmerjenja pridobinskega in dohodninskega davka. Poslanci kmečkih občin so se zoperstavljali tolikemu zvišanju zemljiščnega in hišnega davka. Ko je večina prezirala njihove ugovore, zapustili so zbornico, vsled česar je postala ista nesklepčna ter se morala zaključiti.

(Odhodnica g. dr. Vlad. Ravniharju), katero so priredila celjska narodna društva minulo soboto, je pokazala, kaj je bil dr. Ravnihar celjskim Slovincem. Zastopana so bila vsa društva na odhodnici in vsi slojevi, kateri so se prišli od njega poslavljati in se mu zahvaljevati za usluge v narodnem in zasebnem življenju. Ob napovedanem času je bila velika dvorana že polna občinstva, pričakujočega slavljenca. V mali dvorani je svirala pridno narodna godba. Ko je g. dr. Ravnihar prišel z mil. gospo soprogo, ga je najprej pozdravil in se ob ednem od njega poslovil v imenu celjskih Slovincov, sploh posebno v imenu čitalnice g. dr. Sernec. Za njim je govoril g. dr. Dečko, kot starosta „Celjskega Sokola“, ter slavil njegovo neumorno in žilavo delavnost, proseč ga, naj ohrani vse svoje duševne sile slovenski stolici, v katero se preseli. Kot ljubega tovariša ga je slikal g. dr. Karlovšek, kateri je povedal tudi par bridkih a resničnih iz našega narodnega gibanja. — Potem, ko mu je še g. dr. Vrečko kot njegov bivši šef izrekel zahvalo za njegovo pomoč, je prišla na vrsto glavna točka. V imenu celjskega pevskega društva se je prišla g. dr. Ravniharju pokloniti deputacija, obstoječa iz g. Salmiča kot načelnika ter gospic Roze Žimnjak in Vrečar. Po vznesenih besedah g. Salmiča je gđ. Vrečarjeva s kratkim nagovorom izročila g. dr. Ravniharju krasen srebrn venec na rudeči blazinici. Od gospe dr. Ravniharjeve se je poslovila gđ. Roza Žimnjak, izročivša jej prelep sopek. — Videlo se je, da je bil g. dr. Ravnihar tako ginjen, da niti kot znan duhovit govornik, ni našel takoj besed v zahvalo. S tem je bil očitno del končan, na kar so se vrstile pevske in godbene točke do poznega ali pravzaprav do ranega jutra.

(Umrli je) v Benetkah pri neki operaciji, tukajšnji salamuči, oštrir in hišni posestnik g. Jan. Zamparutti. Mož bil je Italijan in celo pri celjskih razmerah še precej miren in pošten proti vsakomur tega ali onega narodnega prepričanja.

(Služba za muzikanta) se dobi pri celjski narodni godbi in sicer za edno trgovino kot

služabnik; oglasiti se je treba ročno pri Ivanu Likarju, blagajniku in gospodarju godbe ter glavnemu zastopniku banke „Slavije“.

(Zaničevalci avstrijskih domoljubov v Celju.) V Celju so ustanovili društvo nemško-narodnih pomočnikov (Deutschvölkischen Gehilfenverein), katero sodeluje pri celjskih nemških slavnostih. Naša „vahtarca“ zdaj zmagovalno poroča, da bode k ustanovni svečanosti imenovanega društva dne 25. avgusta t. l. prišel „nemškoradikalni državni poslanec Franko Stein, voditelj nemškonacionalnega delavstva, mož goreče govornosti“. V označenju tega moža in tistih, ki so ga povabili v Celje, treba je pristaviti, da je poslanec Stein tisti, ki je dne 28. svečana t. l. v dunajskem drž. zboru vzkliknil, da je danes vsakdo neumen, ki je v Avstriji domoljub. Ko so se pred dvema letoma zbrali jugoslovanski stenografi v Žalcu, prepovedali so slavnostne govore. Videli bomo, kaj bode z zborom, na katerem bode zaničevalec avstrijskega domoljuba najimenitnejši gost. — Od kod bodo le imeli godbo za ta shod?

(Duhovniške vesti.) Dekanijo v Braslovčah je dobil duhovni svetovalec g. Jakob Hribernik, špirtual v mariborski bogoslovnici. Petindvajsetletnico mašništva so obhajali gg. Andrej Fekonja, vpokojeni župnik v Bučah; Matija Karba, župnik v Zrečah; Andrej Podhostnik, župnik v Dramljah in Ferko Šostarič, župnik pri Mali Nedelji.

(† Dr. J. Pajek.) V Mariboru je umrl dne 25. t. m. g. dr. Josip Pajek, kanonik itd. v Mariboru. Pokopan je bil dne 27. t. m. v Konjicah. O zaslužnem pokojniku še spregovorimo.

(Odlikovanje.) Župnik v Zrečah g. Matija Karba je imenovan ob priliki 25letnice mašništva knezoškofjskim svetovalcem.

(Razpisane službe.) Pri graškem nadso-dišču je razpisano mesto sodnega tajnika do 17. avgusta t. l. V Irđingu je razpisana služba okrajnega sodnika do 24. avgusta, v Ljutomeru pa služba sod. pristava do 18. avgusta. — Za celjski okraj je popolniti službo cestnega paznika. Prošnje je vlagati pri celjskem glavarstvu do 20. avgusta t. l.

(Železnica Celje-Velenje) je imela v letu 1890 236.000 K dohodkov. Ker pa mora plačati južni železnici 161.500 K, preostalo je samo 74.500 K. A to leto je bilo še izredno ugodno, ker je bil tovarni kakor osebni promet vsled gradbe železnice do Dravograda mnogo večji.

(Pri Sv. Martinu v Rož. dolini) je umrl dne 26. t. m. obče spoštovan in priljubljen poštar, trgovec itd. g. Ivan Križan po domače Stožir. Bodi blagemu rodoljubu zemljica lahka!

(Žalec.) Slovensko pevsko društvo „Edinost“ v Žalcu priredi dne 18. avgusta t. l. na rojstni dan Nj. Velikanstva koncert v prostorih gospe Elize Hausenbichlerjeve. Prosi se, naj se druga, starejša društva v bližini blagovolijo nekoliko ozirati na to oznanilo.

(Društvo „Kmetovalec“) priredi v nedeljo, dne 4. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne v gostilni pri gosp. Martin Šteinerju v Gotovljah svoj XXIV občni zbor z naslednjim sporedom: 1. Pozdrav. 2. Govor o živinoreji; govori dež. potovalni učitelj g. M. Jelovšek. 3. Društveno poročilo. 4. Vpisovanje udov in plačevanje društvenine. 5. Volitev novega odbora. 6. Prosta zabava, šaljiva tombola itd. Med točkami sporeda petje, poje domači moški zbor. Društveniki in gostje dobrodošli!

(Južnoštajarsko hmeljarsko društvo v Žalcu) priredi dne 4. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni g. Feliks Tribuča v Mozirju shod hmeljarjev Zgor. Savinske doline, pri katerem se bode razpravljalo o hmeljarstvu v obče. P. n. hmeljarji Zgor. Sav. doline se k prav mnogobrojni udeležbi vlnudno vabijo.

(Slov. kmečko društvo za šmarski okraj) priredi v nedeljo, dne 4. avgusta t. l. ob 3. uri popoldne na Grobelnem v gostilni g. M. Kavčiča javen društven shod. Na dnevnem redu je strokovni govor o kmetijstvu ter pogovor o bodočih deželnozborskih volitvah. K mnogobrojni udeležbi članov in po njih vpeljanih gostov-sosiljenikov vabi odbor.

(Streliški udaril) je dne 26. julija t. l. popoldne ob 4. uri v kuzlo posestnika Martina Brinovec v Kokrjeh, kjer je iskano zavetje pred

velikansko nevihto, bliskom in gromom pet ženskih plevic. Nesreča je hotela, da je bila edna takoj mrtva in tri druge teško poškodovane. Posetnik bil je še le dve leti za vrednost kozolca in krmo zavarovan pri edini domači, narodni zavarovalnici „banka Slavija“ v Pragi, katera edina škodo požarov, vedno v polnem obsegu izplačuje.

(V Zibiki) je umrl dne 24. julija t. l. mladenič Rok Vračun, vrl narodnjak in izvrsten glasbenik. Bodi mu zemljica lahka!

(Železnica Poljčane-Konjice) je imela v tekočem letu še večje izgube, kakor dosedaj. Za nove prage in vozove je bilo treba 12.000 K. Vseh dohodkov je bilo 27.600 K, stroškov pa 41.100 K, tako je primanjkljaja 13.500 K. Ker mora konjski okraj prevzeti jamstvo za 12.000 K, ostane še deželi nepokritih 29.900 K.

(Za železnico Grobelno-Slatina) se je pooblastil deželni odbor, nakazati dovoljenih 800.000 kron dotičnemu delniškemu društvu, ako: 1. ne bodo presežali stroški 3.040.000 K. 2. Ko dobi dotična delniška družba koncesijo ter železnico tudi dogradi. 3. Da družba povrne deželnemu železniškemu odseku vse stroške, katere bo ta imel z načrti. 4. Da se prepusti dež. odboru v upravi nove železnice primerno zastopstvo deželnih interesov.

(Za nov most čez Savo pri Brežicah) je postavil finančni odsek v deželni proračun 100.000 K.

(Nesreča.) V Poberžu pri Mariboru je polivala Marija Fersch drva v peči s petrolejem. Petrolej se je užgal ter plamen šinil po deklici, ki je vsa opečena po groznih mukah umrla.

(Za varnost na štajarsko-ogrski meji) se pomnoži štajarsko orožništvo za sedem postajevo dijev ter 28 mož.

(Umrli je) dne 23. t. m. pri Sv. Miklavžu pri Ormožu vpok. nadučitelj in posestnik gosp. Martin Repič, star 74 let. Pokojni je bil vedno zaveden rodoljub, ki je požrtvovalno podpiral posebno slovensko časopisje. Blag mu spomin!

(Matura na mariborski gimnaziji.) Dne 23. t. m. so se završili izpiti na mariborski višji gimnaziji. Prijavilo se je 41 osmošolcev, in sicer 34 Slovencev in sedem Nemcev. 30 jih je maturo napravilo, in sicer z odliko. Slovencev Anton Jehart in Anton Pintar ter eden Nemec. Čez dva meseca sme ponoviti zrelostni izpit devet dijakov, dva pa še le čez eno leto.

(Tretje moško učiteljsiše na Štajarskem.) Pri letošnjem proračunu je sprejel štajarski deželni zbor predlog, naj deželni odbor do prihodnjega zasedanja vse potrebno ukrene za ustanovitev moškega učiteljsiše na — Gor. Štajarskem. Slovenci nimamo prav nič proti temu, zadovoljimo se z učiteljsišem v Mariboru, toda isto mora postati — slovenski zavod.

Druge slovenske novice.

(Kranjske deželnozborske volitve) se vrše iz kmečkih občin dne 12. septembra, iz mest in trgov ter iz trgovske in obrtne zbornice dne 19. septembra, iz veleposestva pa 23. septembra.

(Diploma častnega članstva.) G. akademični slikar, J. Grohar, je napravil po naročilu odbora bolniškega in podpornega društva privatnih uradnikov dežele kranjske častno diplomu, ki se izroči g. županu Ivan Hribarju.

(Zveza slovenskih kolesarjev) je napravila 13 novih pomočnih postaj, in sicer štiri na Gorškem, osem na Kranjskem in edno na Spod. Štajarskem. Vseh postaj je zdaj 42.

(Umrli je) dne 23. julija t. l. c. kr. pionirski stotnik v pokoju Franc Eržen. Pokojnik je bil rodom Ljubljancan; svoje življenje je sklenil v Znojmu. Svojemu materinemu jeziku je ostal zvest do smrti.

(Detomor.) V Vevčah pod Ljubljano je 30letna dekla M. Kompore svoje novorojeno dete v hlevu zadušila in je potem vrgla truplo v nek kanal Morilke so zaprli.

(Streliški udaril) na sv. Ane dan Marijo Zihel in njenega sina iz Lipice pri Škofji Loki, ko sta se vračala s polja domov. Bila sta oba na mestu mrtva.

(Matura na gimnaziji v Kranju), ki se je vršila od 22. do 25. t. m., je delalo 22 abitu

rijentov. Izmed teh jih je napravilo zrelostni izpit 16, pet jih je padlo za dva meseca, eden pa za edno leto.

(Visoki gostje na Bledu.) Pretečen teden je prišel na Bled načelnik generalnega štaba fzm. pl. Beck. — Tudi železniški minister Wittek se muči na Bledu, ter ostane tam gori 10 dni.

(Ponesrečen planinar.) Železniški čuvaj v Žirovnici na Gorenjskem je našel na Stolu moško truplo, od katerega se je meso že odločilo. V mrtvecu so spoznali nabiralca planinskih cvetk S. Kralja. Truplo je skoro gotovo ležalo na Stolu celo zimo.

(Vina na Dolenjskem) se je lani pridelalo 175.000 hl.

(Posojilnica v Žužemberku) je imela lansko leto 6057 K čistega dobička, ki se pridene rezervni zakladi, ki bo s tem narasla na 32.350 K. Stanje hranilnih vlog znaša 489.097 K.

(Toča je pabila) v krajih Reber, Drganje, soto in v občini Šmihel Stopiče na Dolenjskem. Škode je toča napravila posebno na vinogradih, ter znaša okolo 3000 kron.

(Umrli je) dne 26. t. m. v Cerkljici na Notranjskem veletržec z lesom in posestnik, g. Jos. Milavec. Bil je eden najuglednejših notranjskih rodojbov. Bodi vsemu narodnjaku blag spomin!

(Stavka kamnosekov.) V Nabrežini pri Trstu štrajka kakih 400 kamnosekov, ker jim družbe, ki imajo v rokah tamošnje kamnolome, niso hotele povišati plače.

(Volilo družbi sv. Cirila in Metoda.) Nedavno umrli klosterski župnik na Koroškem, g. F. Korman, je volil v svoji oporoki družbi sv. Cirila in Metoda 200 K.

(Modras je pičil) dne 17. t. m. blizu Piherke na Koroškem nekoga kmeta, nalsgal je na voz suho stello, v kateri je bila skrita strupena žival. Ker so mu roko hitro poveržali in poklicali zdravnika, bo najbrže okreval.

(Koroški deželni zbor.) Predlog poslanca Kirschnerja glede zavarovanja šolskih poslopij pri deželni zavarovalnici je bil sprejet. Poslanec Hönlinger je poročal o razdvojitvi kmečkih posesti in predlagal, naj se deluje zoper to, da bi kmetje samovoljno spreminjali njive in travnike v gozdove. — Zbornica se bo baviła v kratkem z volilno, reformo, o kateri bo poročal poslanec Kirschner, da se uvedejo direktne in tajne volitve v kmečkih občinah, ter da se število kmečkih mandatov pomnoži za tri, vrh tega pa, da se ustanovi nova kurija s petimi mandati. V seji dne 27. t. m. je zbornica razpravljala o premenitvi volilnega reda za deželni zbor; sklenila je, da se kmečki mandati pomnože za enega, število mandatov za splošno kurijo pa je znižala za tri. V splošni kuriji imajo volilno pravico le tiste osebe, ki je doslej niso imele. Potem je bil deželni zbor razpuščen.

(Vrgel se je v prepad) v Logu pod Predlom delavec Š. Čej iz Solkana na Goriškem ter tako povzročil samomor. Skozi prepad teče potok, ki tvori tolmun, do katerega je dohod nemogoč. Nesrečneža vrže voda iz tolmuna še le ob času povodnji.

(Novo slovensko društvo v Trstu.) Pri sv. Jakobu v Trstu se je ustanovilo društvo slovenskih goslarjev. Prvič bo nastopilo dne 4. avgusta t. l. pri koncertu.

(Prepovedan „ruski kružok.“) Tržaško namestništvo pravil „ruskega kružoka“ za Trst ni potrdilo.

(Nesreča.) V ladijedelnici S. Marko v Trstu je padla štiri metre dolga ter 1500 kg težka železna plošča na delavca A. Čelesnika ter ga vsega pokrila, le glava je ostala zunaj. Revez je čez nekoliko trenutkov umrl.

(Goriški deželni zbor.) Seje dne 25. julija so se udeležili tudi slovenski poslanci; zbornica je glede zgradbe deželne norišnice sprejela načrt, kakor ga je predlagal odsek. Dovolilo se je za zidanje norišnice 1.200.000 K; proti sta glasovala slovenska napredna poslanca. Zadeva o odstopu 500 osnovnih delnic vipavske železnice kot prispevek vladi k zgradbi druge železniške zveze z Trstom, se je oddala deželnemu odboru, posebno iz tega vzroka, ker so zahtevali Slovenci 100 delnic za krajevno železnico ob Bovecu. V seji dne 26. julija je bilo na dnevnem redu št. 10. Poročilo o odgovori točk, rešili so jih pa le 10. Poročilo o odgovori

glede pobiranja deželne davščine na opojne tekočine se je sprejelo soglasno. Zbornica je sprejela načrt deželne odbora za ustanovitev deželne hipotečnega kreditnega zavoda z zadoščenjem na znanje. Posl. dr. Tuma je poročal o nujni potrebi dveh mostov, utemeljeval je tudi predlog glede železnice Sv. Lucija-Log. Prihodnja seja se naznani pisмено; deželni zbor je torej odložen in se snide najbrže v septembru še za par dni.

(Laška organizacija v Istri.) Laško politično društvo za Istro pripravlja ustanovitev stalnih volilnih odborov. Dalje nameravajo ustanoviti Lahoni kmečko kreditno banko, ki bo raztezala svoje delovanje tudi na Trst in okolice.

(Istrski deželni zbor) je bil sklican na dan 27. t. m. v Pulj. Na dnevnem redu je bila vladna predloga glede premestitve sedeža deželne zbornice v Pulj.

(Društvo „Zvezda“ na Dunaju) priredi društveni izlet dne 4. avgusta t. l. v Marija Enzersdorf. Škod in zabava ob 4. uri popoldne v gostini Glasna Gemeinde Gasthaus „zum Schottenhof“. Maria Enzersdorf Hauptstrasse št. 17. Slovenski gostje dobro došli! K obilni udeležbi vljudo vabi odbor.

Dopisi.

Iz Velenja. Skoro neverjetno, kaj smo doživeli zadnji čas v našem trgu in ne vemo, ali smo res tako naivni ali hudomušni in kam vendar plovemo z našo taktiko?

Kako so končale naše volitve v občinski odbor — nam je znano, in tudi vemo, kako je prišlo, da je pri volitvi župana dosedanj velenjski in spoštovani gospod Vinko Ježovnik dobil le eden glas. Da je gospod Ježovnik kot župan res deloval za blagor občine, mirno in stvarno celih 12 let in da je med tem časom večkrat posebno o lanskem povodnji posredoval na primerenem mestu, da so prizadeti dobili zadatno podporo, to mora vsak trezno misleči pripoznati, kateri količnik pozna naše razmere, in tudi „Slov. Gospodar“ mu v zadnji številki pritožuje velenjske. A zakaj je pri vsem tem pri zadnji volitvi župana dobil le eden glas in se moral umakniti iz županovega stola, je javna tajnost, da se je merodajna oseba volens nolens vpognila migljajoč nežne roke in tej na ljubo vplivala na odbornike, da so ali preslepljeni ali iz strahu pred gospodom glasovali, ako tudi proti svojemu prepričanju. In glejte? V prvi od borovi seji je gospod Ježovnik ednoglasno izvoljen častnim članom in sicer ravno od istih odbornikov, kateri so mu pred 14 dnevi skazali popolnoma nezaupanje — torej včeraj nezaupno, danes častno, diplomno. To je vendar perfidna ironija, kajti ako mu danes vsak prizna častno diplomno, tako tudi gotovo ni bilo vzroka nezaupanju pri volitvi, kar tudi mi odkritosrčno priznamo, in to je torej le slabo spridevalo dotičnikov in lasten udarec v obraz, ker s takimi čini se smešimo pred svetom. Ne čudimo se, ako „Slovenski Gospodar“ javno pripozna hvalo in zasluge gospodu Ježovniku, ker, ako hočemo biti pravični, moramo priznati, da je mož to res zaslužil in sicer še v polnejši meri, a neumeven nam je zračaj dopisnika „Slov. Gospodarja“, ker je vendar obče znano, da je isti povzročil gospodu Ježovniku padec iz županovega stola, a danes mu pa hvalo speva. To se nam dozdeva zelo netaktno, ironično. Prepričani pa smo, da bo gospod Ježovnik to čast ravno v tej obliki, v kateri mu je naklonjena, tudi odklonil, ker ga poznamo kot treznega moža, kateremu je častitljivost popolnoma postranska stvar.

Videm. (Anton Aparnik.) Dne 23. t. m. položili smo v zgodnji grob Videmčani svojega ljubljene učitelja A. Aparnika. Sedem let je blazil naši deci srca, kazal ji pot v življenje, in ta trudapolna leta pretrgala so mu itak slabo nit življenja.

Žrtvoval se je doma, v šoli — delal je za dom izven šole. In kako se je žrtvoval!

Komaj je prišel k nam na Videm, takoj so se glasile tamburice po tibi vas, in veselo slovensko petje se je razlegalo po savski dolini. Žrtval je v glasbi nauke vaščane in delal z njimi — čudeže.

Prvi cilj njegovega delovanja pa je bilo izobraževanje otrok. Žrtvoval se je njihovi izobrazbi s tako vnemo, da je zbolel. Jel je bruhati kri. Na tej bolezni je bolehal na to vedno. Pa vendar je še zahajal poučevati v svoj ljubljani razred — pustiti ga ni mogel — ljubil ga je.

Pa delo ga je morilo z železno silo.

Legel je — vstal ni več.

Obdan od svojih slik — bil je tudi slikar — trpel je nemo, vdano, da ne bi večal žalosti svoji ljubljani soprogi.

In dotrpel je ...

Veliko zlato jutro blisčalo se je nad vasjo. V njegovo sobo padali so žarki, trepetali po knjigah, po njegovih slikah, trepetali na njegovem bledem, mrtvaškem obrazu. ... Oči so gledale zlate žarke, steklenele, mrle. ... In on je umiral med zlatimi žarki.

Kaj si čutil, Aparnik!

Ob tebi je jokala soproga z detetom, jokali tvoji dragi — a ti si se poslavljaj od njih nem, onemogel.

Zvon je zajokal — Aparnik je izdihnil.

Prihujbenega moža so obiskovali od blizu in daleč, ko je ležal na mrtvaškem odru med brlečimi svečami in mnogimi venci. Saj so obiskovali mučenika olke, zvestega tovariša, „moškega“ moža in kremenitega rodojuba.

In ko so ga ponesli na pokopališče, solzile so se oči vsem. Šolska mladina je glasno ihtela za ljubljeno vodnikom, ko mu je govoril zadnji pozdrav tovariš g. učitelj Knapič.

Poslavljalo se je od njega mnogo občinstva, nad 50 učiteljev-tovarišev, krški pevci pa so mu peli žalostinke. S krvavečo dušo smo šli z groba. Živel si kratko, tovariš, a ne zastonj! Bil si vrl sin matere Slovenije, dober prijatelj, najboljši soproj in mož.

Narodno-gospodarske novice.

Szczepanikov

štedilnik za kurjavo s premogom.

Važna iznajdba za industrijo in obrtnike.

Da se določi vsakokratna količina zraka, ki je potrebna pri kurjavi, zlasti pri segretju kotlov, je izumel poljski izumitelj Jan. Szczepanik posebno napravo. Kakor znano, izloči navadni premog (pri premogu, ki ima malo plina, kakor anthracit, se seveda razplinjenje ne vpoštevaj) pri gorenju pred vsem plin, ter zgori najprej ogljeni vodik, potem pa preostali koks. Vodik potrebuje, da zgori, približno trikrat toliko zraka, kolikor ogljenik. Iz tega sledi, da je velikanska potrata premoga, ako se kuri ves čas z enakim preprihom. Treba je marveč preprih omejiti in uravnati po tem. Tako se štedi premog. Že ko vodik gori, treba je tedaj dovajanje zraka polagoma in neprenehoma omejevat. To je mogoče le, ako zapah pred ognjiščem polagoma pada. Kolikorkrat se premog na novo naloži, biti mora zapah s katerim se zapira dimnik, v oni najvišji legi, ki omogočuje, popolnoma zgorene premogovega vodika. Ves čas pa, ko se polni peč in potem, mora zapah polagoma padati. Da se zapah pred dimnikom po vsakokratnem zanečenju avtomatično, brez pomoči kurilcev dvigne, to povzroča Szczepanikov štedilnik za premog.

Sestavljen je jako preprosto in trpežno, ker ne sestoji niti iz kolesja, niti iz drugih delov, ki se radi pokvarijo, temveč le iz dveh delujočih delov, — parnega in vodnega bata — zato je zjamčena največja vztrajnost in trpežnost.

Z uporabo štedilnika prihrani se premoga pri pečenju, ki so že od prej jako ekonomično napravljene, najmanj 10%, za katere tvrdka jamči, prihrani pa se ga 15 do 18%, da celo do 25%, kakor je kotel bolj ali manj ekonomično sestavljen, to se pravi, čim manj ekonomično je kurilna naprava urejena, temveč se prihrani premoga, ako se uporablja ta naprava.

NB. Naročila sprejema in daje pojasnila: agentura Jos. Perharc, Ljubljana.

Politični pregled.

(Državni zbor) se snide menda zopet začetkom oktobra. Že v prvih sejah mu bo predložen proračun za leto 1902. Vlada poklada veliko važnost to, da se reši proračun tudi za

